

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historia Marchionum Badensium & Hachbergensium - Cod. Karlsruhe 3293 II 10

Gamans, Johannes

St. Peter auf dem Schwarzwald, 1758

Cap. VII.

[urn:nbn:de:bsz:31-267058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-267058)

singulorum nominibus et cognominibus exhibeam
 si nulli unquam hominum etati sui defuissent Scri-
 ptores et Chronographi accurato studio omnia, qua po-
 sterioritas curiosior ignorare nollit, litteris mandantes
 si deinde Blattarum linearumque totum genus ante bis
 mille annos exterminatum et venasii illis prohibitum
 si Vulcano et Neptuno omni in chartophylacia ingre-
 interdium, si denique nunquam saturo Saturno ciborum
 delectus imperatus, et ne schedas arrodere ausit, lex po-
 sita foret, tunc ista fortassis postulata locum haberent.
 Nunc rebus longe aliter constitutis merebor veniam,
 si ultra annos mille, quos initio promisi, curas meas
 non extendero, et hoc jam debitum exsolvam.

Cap. VII.

Ex progenitoribus Principum, tum Austriacorum
 tum Badensium claruit ante annos paulo plusquam
 mille sub Dagoberto M. Francorum Monarcha, Ega
 major Domus, proavus Ethiconis, Alsatia Ducis,
 Osberti Habspurgij tritavus, cujus filios, ne-
 potes &c. hac tabula descriptos exhibemus.

Quae tabula ista continentur, plerumque testibus idoneis
 probare jubebor: faxo non invitus. Quae de Egane: non
 ego primus illum in capite tabula, Alsatiam familia
 describentis, colloco, fecit ante me Theod. Piesporidius
 Stem. Austr. p. 4. Vignier L. de vera Domus Lotharingu
 Austriaca, Badensis &c. origine p. 1. qui multos
 alios authores hac in re sequi se dicit. Piesporidij ver-
 ba sunt: Ega, genere nobilis ex Neustria: qua hodie
 Normandia dicta: oriundus, consiliarius Dagoberti I.

39.
Francorum Regis, et magno apud ipsum authoritatis,
ejus enim fidei rex morti propinquus comendavit. Nan-
thildem conjugem et Clodoveum II. filium, sub quo Ma-
jorem Domus egit, qui etiam Palatii vel Equitum Magistri
appellantur, obiit anno Chr. 647. vel 648. Clodovei III.
secundum Aimonem successit in Magisterio Ercebalduus
quem idem Aimon Erchinoaldum et Dagoberti Regis
ex genitrice consanguineum, Nicolaus Gilles Eganis
filium nominavit. Vignierius gallico idiomate
postquam prefecturam palatii, tutelam Clodovei de-
mandatam Egani dixit, de matrimonio ejus subdit:
Nous n'avons point d'autres preuves de son mariage,
si non que quantité d'auteurs le faisant pere d'
Archinoald, qui suit, et Archinoald étant indubitable-
ment fils de Gerberge, il faut par consequent, qu'il
aist este son mary.

Nicole Gilles, paulo ante a Piesporadio allegatus in
Annalibus ad an. 647. sic scribit: En l'ande grace
647. Gepin maire du Palais d'Austrasie mourut
tantost apres mourut semblablement Egan, Maire du
Palais de France: au lieu du quel fut fait Maire son
fils, nommé Bertinaux ou Archambaud, qui cousin
avoit este de Dagobert, de par sa mere, le quel estoit
fort bon, et vaillant chevalier. Le feron en ses grands
Maistres de France, Meoine Bertinauld, ou Archi-
nouald fils d'iceluy Ega, Maire du Palais de Paris,
et Duc de la Chevalerie de France apres, son pere
du temp: de Clouis II. &c.

Fredegarinus, qui tempore Dagoberti et Clodovei

vixit, in Chron. cap. 22. Ega quidam, inquit, de
 Brimoribus cum certis Neustrasiis consilio Dagoberti
 erat aspiduus, et cap. 80. post Dagoberti Regis disces-
 sum filius ejus Ludovicus sub tenera aetate sibi regnum
 patris asivit, Ega vero, qui fuerat Consiliarius Regis
 Dagoberti cum Regina Nanthilde, quam idem Rex
 reliquerat, anno primo Chludovij, et secundo imminente
 Regni condigne palatium gubernabat, et regnum ipse,
 namq; inter ceteros Brimates Neptici prudentius agens
 et plenitudine patientia imbutus cunctis erat pra-
 cellentior, eratq; genere nobilis, opibus abundans,
 justitiam sectans, eruditus in verbis, paratus in re-
 sponsis &c.

De morte illius idem auctor C. 84. Ega quoq; anno
 tertio Chludovij Regis Clivio villa febre vexatus, et
 ipse moritur, post discessum Egano Erchinoaldus,
 qui consanguineus erat de genetricis Dagoberti Major
 Domus efficitur.

Dionysius Pelavius Aurelianensis e Soc. Jesu, in
 Rationario temporum C. 8. c. 2. de filiis Dagoberti agens
 Sigebertus, inquit, Austrasia Rex, puer adhuc a patre
 factus erat an. C. 632. Chlodoveo relicta caetera, hoc
 est, Austrasia, Burgundiaq; regna sub Nanthildis
 matris tutela, addito Ega Palatij Magistro, viro lau-
 datissimo. Videri etiam poterit Godefridus Hensehe-
 ninus noster de tribus Dagobertis L. i. c. 8.

2. De Erchinoaldo praeter omnes jam dictos auctores
 scribunt etiam Paulus Amilius in historia de rebus

gestis Francorum; Venerabilis Beda in Hist. Eccles.
L. 3. c. 19. qui Herconwaldum vocat; item antiqui
Scriptores non pauci, qui vitas Sanctorum eidem
Erchinoaldo familiarum et eorum scripserunt,
ut S. Vandregifili, S. Raboleni, S. Fursei Abbatis,
S. Bathildis Reginae, &c. quae testimonia, quia lau-
dem ipsius continent, in alium locum rejicimus, cum
hic solum generis derivationem seu descendentiam sicut
Genealogistae loquuntur: / probare propositum sit.

De tempore, quo vivere desit Fredegarius, in Chronico
cap. 92. Clodoveus in extremis vitae annis amens
effectus vita caruit regnavitque annis 78. Franci
quoque Chlotarium filium ejus majorem in regno
statuunt, cum praefata Regina matre; eodem quoque
tempore mortuus est Erchinoaldus Major Domus Ba-
latij.

De fratribus Erchinoaldi Scriptor Annalium Gal-
lo-Flandriae, vir eruditissimus, Bucelinus L. 2. inter
viros, inquit, magni nominis in temporibus a D. Aman-
do piis alloquiis ad virtutem incitatos, non dubito, tres
fratres numerare Erchenaldum videlicet, Adabaldum
et Sigefridum &c.

Superius in Chronico Bertinensi, Adabaldi Ducis fra-
tres fuerunt Sigefridus, comes Pontivensis, maritus S.
Bertha Blangiacensis, et Erchinaldus, Major Domus Clo-
dovei filij Dagoberti.

Mirans in Originibus Benedictinis: Adabaldus Dux
et Erchenaldus frater ejus, mater natu reaedificaverunt
Ducum Castrum, et juxta castrum aedificaverunt Ecle-
siam S. Dei Genitricis Mariae, quae nunc dicitur Smati.

42. 11. Maternum genus istorum Principum ex Chronico
Cameracensi, et vetustis Codicibus Martianensi Canobij
eruit Brunelinus in Annalibus Gallo-Flandria: ad
Siarpi litur, inquit, e regione Martianarum Gertrudis,
Regomari nobilissimi et potentissimi Vidua Ducisq, Ada-
baldi avia canobium struxit Homagia, in eoz, cum sa-
cris Virginibus monasterium professest.

Mirans in Fastis Belgicis 6. Dec. S. Gertrudis, Vidua,
Abbatissa et Fundatrix Hamaticensis fuit Adabaldi Du-
cis Duacensis avia, et post mortem Regomari conjugis
sui monasterium in Hamatico edificavit, ubi et ano
655. vivere desit

Scriptor vite S. Gertrudis apud Surium Tom. 3. et
Andream du Chesne Tom. 1. Histor. Franc. p. 654. haec habet.
Cum vero per id tempus Franci crebro comarent in Pa-
soniam, Gertrudis puella bono indolis ad nobiles jam
perducta annos conspicitur, amatur atq, appetita a
Franco quodam Adalbado, praclaro et justis orto na-
talibus, cujus mater Gerberga filia fuit S. Gertrudis
in monasterio, quod Hamaticum dicitur, quiescentis.

Hugobaldus, qui ejusdem Sanctae vitam scripsit, ista me-
morat: Interea Dei famula Gertrudis jam proventa admo-
dum aetate a multis cummulata operibus bonis in Ha-
matico monasterio, quod ipsa edificaverat, ubi etiam sa-
era virgo Eusebia ipsius praecipis educabatur, viam
universa carnis ingressa est, cui in Monasterij regi-
mine eadem Eusebia suscepit, bona indolis puella,
sed adhuc tenerae aetatis, utpote duodenis.

Plura qui vult de fratribus Erchinoaldi eorumque 213.
liberis, plerisque Deo dicatis, Vignerium adeat, qui a
p. 47. usque ad 67. de his multa recitat, ex variis Scri-
ptoribus a me nondum hic memoratis, quia mihi pro-
positum est, rectam potissimum lineam ab Egane ad ro-
stros Principes protensam ostendere, itaque ad Erchino-
aldi filium propero.

Leudesium ex Erchinoaldo genitum prodit coevus
Scriptor Fredegarius: Franci, inquit, filium Ercho-
aldi nobilem Leudesium in Majoris Domus dignitatem
statuunt per consilium S. Leodegarii et sociorum ejus.

Alius eorundem temporum Chronographus editus ab
Andrea du Chesne in Hist. Franc. rem sic narrat: Erchi-
noaldo igitur defuncto Lotharius, qui tunc regnabat,
Ebroinum Majorem Domus constituit, qui ob nimia
scelera sua a Francis accusatus a Hilderico, qui fratris
in regno successerat, in Luxovio Monasterio Burgun-
dia recluditur, et Leudesius, quem Germani Lu-
thericum vocant, filius Erchinoaldi consilio Leode-
garii Augustodunensis Major Domus Galatij consti-
tuitur &c.

Idem Author de ejus matrimonio haec tantum habet:
Leudesius namque cum Major Domus esset, duxerat uxorem
de prosapia Sancti Sigismundi Regis Burgundia: alij di-
cunt etiam S. Leodegarii septem fuisse.

Eadem ejusdem fusius iste Chronographus narrat. Fre-
degarius autem seu quicumque Chronicon hujus continua-
vit, nam ipsum in a. 644. desuisse putat Henschenius: /
brevisiter perstringit: Ebroinus audiens dispersiones

44. Procerum Francorum, convocatis in auxilium. Lo-
cuis quam plurimis cum multo comitatu exercituum
a Luxovio Canobio egressus in Franciam regreditur,
Griseicum villam veniens in Bontivo Leudesium, dum
subdole fidem promittit, simulans sefellit, facto placito,
ut conjuratione facta cum pace discederet, sed Ebroinuz
fallaciter agens, ut solebat, compatri suo insidias pra-
parans ipsum Leudesium occidit: factum hoc juxta
Henschenij accurate discussam Chronologiam an. 679.
quo et S. Leodegarius ab eodem Ebroino captus effu-
sis oculis ad an. usq; 84. excarnificatus ac demum
occisus fuit, cujus nepotem ex sorore non Leudisius,
sed filius ejus Ethico, in matrimonio habuit, ut mox
videbimus.

6. De Ethicone ex Chronico Monrij Ebersheimensis hoc
allegantur. Erconaldus fuit praefectus palatii, habuit
is filium etiam palatii praefectum Leodesium, Leodesio
fuit filius Ethico, is habuit S. Leodegarij nepotem
conjugem, Regine sororem, propter quam affinitatem
Ducatum Alsatia a rege accepit: habitavit in regia
villa Ehenheim in arce Hoherberg, latine Altitona,
postea mons S. Odilia dictus.

Ex fragmento antiqui Historici ista recitat Andre-
du Chesne Tom. 1. p. 783. Leudesius cum major Domus
epet, duxerat uxorem de prosapia S. Sigismundi
Regis Burgundia, genuitq; ex ea Ethicum seu Ada-
ricum, qui patre adhuc superstite et Hilderico regnan-
te uxorem duxerat Baswindam nomine filiam

45^c

Sororis S. Leodegarij, Sororem videlicet Regine: ob
hanc causam consanguinitatis a prefato Rege Duca-
tum Germanie adeptus est, habuitq, sedem in villa
regia Ehenheim et in Castro, quod Hokenburg nomina-
tur. At hic auctor, cum adeptum esse Ducatum Ger-
mania, id est, ut ego interpretor, Ducatum in Ger-
mania, nimirum Alsatiam, unam e provinciis Ger-
mania. Perperam hoc intellexerunt Munsterus et
multi alij, qui hoc fundamento subnixi Ethiconem
vocant Alemannis Ducem, cum neq, auctoritas ulla
antiquior, neq, ullum in edificiis sacris aut profanis
extet vestigium, quod vel ipse, vel ejus etiam filij
extra Alsatiam aliquid possederint, imo ne hanc quidem
totam simul Ethiconi oblige reor, cum enim vivente
adhuc patre, id est, ante an. 679. cum sorore Regina
nuptias celebravit, et a Rege affine Dux appellatus
sit, ex alia vero parte liquido constat, Dagobertus II.
S. Sigeberti Austrasij F. qui attonsus et relegatus
in Hiberniam fuerat, circa an. 670. matris opera ab
exilio revocatum Regem Francorum germanicorum
prout in Diplomate appellatur, constitutum in Al-
satia apud Kirchheim sedem habuisse, Argentinesi
Ecclesie amplissimas possessiones, quas mundatum
quasi munus datum vocant, assignasse, Haselacen-
se, Surburgense, Selusianum sive Weissenburgium
aliaq, Monasteria locupletasse, idq, intra an. Chr.
670 et 680. quoad Metensem regiam tota potius
Austrasia transiit, non video, qui potuerit Childe-
rici beneficio, qui an. 679. interemptus est, totius

46. *Alfatio* dominium penes *Ethiconem* fuisse; hoc nihilominus certum, quod *Ducis Alfatio* titulum et cum *Ethenheimio* partem regionis non exiguam, nec parvam fortassis trans *Vogasum*, qua non *Lotharingis* accensuratur, possederit. Reliqua *Alfatio* filij eius ac nepotes seu Regum *Austrasianorum* beneficentia seu matrimoniorum felicitate acquisierunt. Porro *Ethiconem* grandævum decessisse *Scriptores vite S. Odilia* memorant, annum non designant, nec in ejus monumentis: quod non ita dudum vidi: in sculptum reperi, quod *Atticus* quoque dicitur, non aliter accipio, quam de *Alfatarum*: vulgi proferunt: corruptissima dialecto, qui vocalem *E* scribunt quidem, sed ore tam immodice deducto pronuntiant ut *A* vel *C* exprimant. Illi proinde cum *Herzō Ethich* dicere deberent *Herzō Attich* dixere, suntque plane ridiculi qui *Ethichonem* post *Ducis* titulum acceptum etiam Romanum nomen affectasse, et *Atticum* dici voluisse autumant.

Ettonem hic loco primogenitum *Ethichonis*, quem *Ethichonem II.* dicere mallet. Sic enim apud antiquos Auctores scriptum invenio; ast quia sentire oportet cum paucis, loqui cum multis et plerique omnes rerum *Alfaticarum* *Scriptores* contractius istud nomen *Ettonis* ei tribuunt non solum recentiores, sed non nemo etiam ex antiquioribus contra torrentem niti nolo. Alioquin *Scriptor vite S. Odilia*, qui illo ævo vixit, et videre eam superstitem potuit: hanc enim, ait, multi nostrorum viderunt, et Ego infelix pro nimia incuria, cum nec Deo attenderem, nec *Saxetis*, tanto me bono privavi,

quod utique conabor refarcire, si ad memoriam eo- 117.
rum, qui post nos venturi sunt, gloriosa merita et
actiones mirabiles beatissimo Odilia per hæc charta-
rum monumenta consignavero, et in imitationem
ejus, quantum imbecillitas mea patitur, excitavero:
hic, inquam, Scriptor, postquam narravit, quomodo
Ethico senior in Monasterio, quod filia extruxerat,
animam efflaverit, consolante eum et roborante S. Odi-
lia, et nono post maritum die Domina Bersvinda sine
ullo morbo, cum esset in Sacerello S. Joannis expiravit.
Subdit: Interim venerunt ad Exequias parentum
Ethico Dux et Adelbertus Dux, pariter Ethiconis et
Bersvinda gloriosissima progenies; et infra post mul-
ta verba Consolationis fratres suos S. Odilia Ethiconem
et Adelbertum ad propria dimisit.

Idem alibi: frequenter, inquit, veniebant fratres
Odilia, ut a beata Corore verba vite acciperent, nec
frustra, post aliquot enim annos prefatos Duces ita
Domino subjugavit, ut non tantum illi bona sua
fundandis Monasteriis impenderent, sed et illius
Odilia nepotes, tam Ethiconis filij, qui fuerunt Epus
Argentinenfis, equivocus, et Albericus Comes, quia
Adalberti Eberhardus fil. et Luitfridus, sed et Hu-
gonis, qui ante parentes suos defunctus fuerat, lar-
giter Monasteria ditaverint, et construxerint, sed
etiam omnes fere se Dei Servitio tam masculi quam
femine, abjecto seculi fastu, mancipaverint, inter
quos Eberhardus Alberici filius, qui licet Leone et
Urso felicior aliquando in servos Dei servierit, et bo-
na nostra usurpaverit, tamen favente DEO, et

48. per merita S. Odilia non tantum abrepta resti-
fuit, sed et de suo largiter constituit habenda.

Cum hic dicatur alter ex Ethiconis filiis fuisse
equivocus, i. e. ejusdem nominis, et Argentinensi
Ecclesie prefuisse, ille autem Epus in suo testa-
mento, quod recitat Guillimannus: Ethonem se
scribat et ab aliis sui appelletur, tanto libentius
me accomodo ceteris, qui in Ethiconica familia De-
scriptione seniore duntaxat Ethiconem, filium vero
Ethonem nominant.

8. De Alberico jam lessem omni exceptione majoris au-
divimus et nullum de eo dubium de Osperlo seq. capite
videbimus. De Adalrico, deq. S. Odilia et reliquis
extra lineam rectam deductionis nostrae existentibus
non est hic agendi locus, multa de illis apud alias postm
Scriptores, praesertim Alsatios, invenies.

Cap. VIII.

Familia Alsatico-Habsburgia usque ad Gou-
tramum divitem Osperli Trinepotem, Hermannii
vero I. Badensis abavum Deductio

Probationes

I. De Osperlo in memoriam tibi redeant, Lector, Testimo-
nia ex Frudpertinis monumentis, et Ruyris sub c. 5.
allata. Quod autem Gab. Brucelinus hujus filium fuisse
Luitfridum, eum, qui per Donationis tabulas datas